

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102980

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір Анна Ігорівна
2. Kushnir Anna Ihorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2021

Спеціальність за освітою: Фінанси, банківська справа та страхування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.893.018

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.15.05

Тема дисертації:

1. Забезпечення стійкості місцевих бюджетів України в умовах децентралізації
2. Ensuring the sustainability of Ukraine's local budgets in the context of decentralization

Реферат:

1. Обґрунтовано, що вагомою умовою функціонування та удосконалення системи управління місцевим бюджетом виступає повноцінний та комплексний аналіз фінансового стану бюджету, який доцільно проводити на основі показників фінансової стійкості. Спираючись на дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених, автором систематизовано та поглиблено теоретичне підґрунтя поняття «фінансова стійкість місцевих бюджетів», характерні особливості якого визначено у таких аспектах: 1) здатність стабільно за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів забезпечувати платоспроможність та збалансованість бюджету; 2) здатність самостійно та на постійній основі забезпечувати соціально-економічний розвиток території незалежно від трансфертів від центрального уряду; 3) можливість вчасно й у повній мірі залучати місцевими органами влади власні кошти для виконання покладених на них функцій та надання населенню високого рівня суспільних благ. Запропоновано розуміти фінансову стійкість бюджету двояко: з одного боку, як систему показників фінансового стану адміністративно-територіальних одиниць, а з іншого – як інструмент забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами місцевих бюджетів. Визначено та згруповано основні компоненти фінансової стійкості місцевих бюджетів, зокрема: платоспроможність, збалансованість, самостійність, фінансова спроможність, результативність та ефективність, боргова безпека, справедливість між поколіннями. Систематизовано та розширено класифікаційні ознаки фінансової стійкості бюджетів. Обґрунтовано важливість визначення типу фінансової стійкості бюджету, оскільки це дозволяє: використати методикку бенчмаркінгу; виявити наявність однотипних проблем в бюджетному процесі та бюджетному механізмі, притаманних бюджетам певного типу стійкості; виробити ефективну фінансову стратегію. У роботі визначено, що у процесі оцінки фінансової стійкості місцевого бюджету важливо детально проаналізувати фінансовий стан місцевого бюджету та виявити основні проблеми в бюджетному процесі. Результати аналізу є інформаційним підґрунтям для формування заходів щодо покращення наповнення дохідної частини місцевих бюджетів та усунення недоліків у процесі їх виконання. У роботі обґрунтовано методичний підхід до оцінювання фінансової стійкості місцевих бюджетів в Україні, який базується на системі показників та дозволяє оцінити збалансованість, фінансову самостійність, ефективність, результативність, боргове навантаження. Виявлено, що система показників фінансової стійкості місцевих бюджетів не є уніфікованою для всіх видів бюджету та може змінюватися в залежності від цілей та повноти інформації. У будь-якому випадку, важливим є врахування кількості населення, щільності його розселення та інших показників, які є характерними саме для певного адміністративно-територіального утворення та потребують відповідного коригування нормативних значень. На основі проведеного аналізу констатовано висхідну динаміку фінансового стану місцевих бюджетів України за досліджуваний період. Показано, що це стало наслідком позитивного впливу реформи децентралізації на формування та використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів. Відмічено тенденцію до зростання фінансової стійкості місцевих бюджетів, незважаючи на економічну кризу. Аргументовано доцільність та можливість використання методу нейронних мереж в процесі оцінювання фінансової стійкості бюджетів, зокрема самоорганізаційних карт Кохонена. Показано, його переваги при визначенні фінансової стійкості місцевих бюджетів порівняно з іншими методами дослідження, зокрема інтегральним і матричним: спрощення оцінювання за рахунок швидкості та автоматичності його проведення; можливість оцінити велику кількість об'єктів і параметрів; зменшення суб'єктивності дослідження; чіткість візуалізації, відсутність нормалізації вхідних даних та ряд інших. Визначено, що важливим у вітчизняній практиці є забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів у часі, яка має стати невід'ємним складником бюджетної політики територій. В результаті дослідження удосконалено теоретичні засади формування стратегії бюджетної політики щодо забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів шляхом визначення основних стадій її розробки та реалізації місцевими органами виконавчої влади та/або органами місцевого самоврядування.

2. It is substantiated that an important condition of local budget management system functioning and improvement is the budget financial condition full and comprehensive analysis, which should be conducted on the basis of financial stability indicators. Based on the research of domestic and foreign scholars, the author systematized and deepened the theoretical basis of "financial stability of local budgets" concept, the characteristics of which are defined in the following aspects: 1) the ability to stably ensure budget solvency and

balance at the expense of internal financial resources; 2) the ability to independently and on a permanent basis to ensure the territory socio-economic development regardless of transfers from the central government; 3) the ability to timely and fully involve local authorities in their own funds to perform their functions and provide the population with a high level of public goods. It is proposed to understand the budget financial stability in two ways: on the one hand, as a system of administrative-territorial units' financial condition indicators, and on the other - as a tool for local budgets financial resources effective management. The main components of financial sustainability of local budgets are identified and grouped, in particular: solvency, balance, independence, financial ability, efficiency and effectiveness, debt security, intergenerational justice. The classification features of the budgets financial stability are systematized and expanded. The importance of determining the budget financial sustainability type is substantiated, as it allows: to use the method of benchmarking; to identify similar problems in the budget process and the budgetary mechanism inherent in the budgets of certain type sustainability; to develop an effective financial strategy. The paper identifies that in the process of assessing the local budget financial stability is important to analyse in detail the financial condition of the local budget and identify the main problems in the budget process. The results of analysis are the information basis for the formation of measures to improve the filling of the local budgets revenue side and eliminate shortcomings in the implementation. The paper substantiates the methodological approach to assessing the local budgets financial stability in Ukraine, which is based on the indicators system and allows to assess the balance, financial independence, efficiency, effectiveness, debt burden. It was found that the local budgets financial stability indicators system is not unified for all types of budget and may change depending on the objectives and completeness of information. In any case, it is important to take into account the population, population density and other indicators that are specific to a particular administrative-territorial entity and require appropriate adjustment of regulations. Based on the analysis, the upward dynamics of the local budgets of Ukraine financial condition for the study period was stated. It is shown that it was a consequence of the decentralization reform positive impact on the formation and use of local budgets financial resources. The trend towards increasing the local budgets financial stability, despite the economic crisis, is noted. The expediency and possibility of using the neural networks method in the budgets financial stability assessment process, in particular Kohonen's self-organization maps, are substantiated. Its advantages in determining the local budgets financial sustainability in comparison with other research methods, in particular integrated and matrix have been shown: simplification of assessment due to its implementation speed and automaticity; ability to evaluate a large number of objects and parameters; reduction of research subjectivity; clear visualization, lack of input data normalization and others. It is determined that it is important in domestic practice to ensure the financial stability of local budgets over time, which should become an integral part of territories budget policy. As a result of the research the theoretical bases of budgetary policy strategy formation on maintenance of the local budgets financial stability by definition of the basic stages of its development and realization by local executive bodies and/or local self-government bodies have been improved.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисяк Любов Валентинівна
2. Lysiak Liubov V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макогон Валентина Дмитрівна
2. Makohon Valentyna D.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возняк Галина Василівна
2. Vozniak Halyna V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заруцька Олена Павлівна

2. Zarutska Olena P.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Роменська Катерина Михайлівна

2. Romenska Kateryna M.

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Баранник Лілія Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Баранник Лілія Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.